

Pilnā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma apspriešanas sanāksme Slampē, 24. maijs, 2016 Sanāksmes protokols

Sanāksme atklāta 18:10.

Sanāksmi vada Slampes un Džūkstes pagastu pārvaldes vadītāja **Dace Pole**.

Sanāksmē referē **Jānis Kuze**.

Sanāksmē piedalās:

Oskars Purmalis – Zaļā purva scenārija autors,

Rūta Abaja – hidroloģiskā režīma atjaunošanas Skudrupītes zālajos – griežu vairošanās biotopā scenārija autore,

Oļģerts Aleksāns – hidrologs,

Viesturs Lārmanis – LDF pārstāvis,

Andris Širovs – DAP PRA pārstāvis.

Protokolē **Ieva Lazda**.

Sanāksmi 18:10 atklāj Slampes un Džūkstes pagastu pārvaldes vadītāja **Dace Pole** un dod vārdu **Jānim Kuzem**.

Jānis Kuze vispirms pastāsta par prezentācijas saturu kopumā, aicina ar jautājumiem un komentāriem pagaidīt līdz diskusijas daļai. Prezentācijas sākumā klausītāji tiek iepazīstināti ar projekta mērķi - veikt Eiropas mērogā aizsargājamu dabas vērtību - augstā purva, slapjo mežu un palieņu pļavu - atjaunošanu Ķemeru Nacionālajā parkā, kā arī ar darbībām, kas jāveic, lai šo mērķi sasniegtu - hidroloģisko un dabas vērtību izpēti, hidroloģiskā režīma atjaunošanas programmas izstrādi, mitrāju atjaunošanu, sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu.

Stāstījuma laikā tika uzsvērts projekta konteksts – nepieciešams susināt vietas, kur tas vajadzīgs – apdzīvotas vietas, saimnieciski izmantotas teritorijas u. tml. – un novērst susināšanas ietekmi tur, kur prioritāte ir dabas aizsardzība. DAP ilgtermiņa mērķis ir meliorācijas sistēmu sakārtošanu vietās, kur uz šādu nepieciešamību ir norādījuši meliorācijas speciālisti, tajā pašā laikā novēršot susināšanas ietekmi vērtīgās dabas teritorijās. Tika arī uzsvērts, ka Ķemeru Nacionālajā parkā mitrāju atjaunošanas darbi ir veikti un projektā HYDROPLAN tos ir plānots veikt tikai uz valstij (VARAM) piederošas zemes tā, lai neietekmētu blakus esošās saimnieciski izmantotās platības.

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu

Projekts LIFE10 NAT/LV/000160 HYDROPLAN

Klausītāji tika iepazīstināti ar Skudrupītes vēsturisko tecējumu, un meliorācijas ietvaros veiktajām izmaiņām. Tāpat tika parādīts, kurās vietās tika nopirkti meža zemes gabali, lai varētu realizēt iecerētos darbus pilnā apjomā.

Tika arī izskaidrots, kādi darbi ir veikti ietekmes uz vidi procedūras sakarā un kur vēl plānotas sabiedriskās apspriešanas, kā arī atgādināts termiņš, līdz kuram iespējams sniegt savus komentārus par ietekmes uz vidi novērtējumu. Tāpat tika izstāstīts, kādas sadaļas veido projekta HYDROPLAN ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Tad klausītāji tika sīkāk iepazīstināti ar projekta teritorijām, kas ir Zaļais purvs kūdras karjeru apkārtnē, meži rietumos no Ķemeru tīreļa un Skudrupītes paliene. Zaļajā purvā piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz kūdras dambju (450) veidošanu uz susinātājgrāvjiem, grāvju aizbēršanu 8 km garumā, karjeru malu līdzināšanu un atmežošanu. Mežā rietumos no Ķemeru tīreļa piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz grāvju aizbēršanu 40,4 km garumā, grāvju dambēšanu 11,3 km garumā. Skudrupītes atjaunošanā piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz jaunas gultnes veidošanu 7,5 km garumā un esošā bebru uzpludinājuma saglabāšanu.

Tika apskatītas arī sagaidāmās ietekmes katrā no projekta teritorijām, tai skaitā Zaļajā purvā uzmanība tika pievērsta gan gruntsūdens līmenim, gan virszemes applūdimam, gan ietekmei uz sērūdeņņu veidošanās procesiem.

Tāpat tika nošķirtas īstermiņa un ilgtermiņa ietekmes projekta teritorijās – īstermiņā tiks pārvietota zemes virskārta vietās, kur būs strādājusi tehnika, taču ilgtermiņā sagaidāms atbilstošs ūdens režīms staigājumu, aluviālajos un purvainajos mežos, paredzama jaunu vērtīgu dabas teritoriju veidošanās, taču dzīvotnēm raksturīgā struktūra veidosies krietni ilgākā laika periodā. Ilglaicīgā ietekme vērtējama kā pozitīva visiem pārmitro veidu biotopiem, jo darbības rezultātā būs veicināti procesi dabiskošanās virzienā, kas pozitīvi ietekmēs arī sugas, kam šie biotopi ir dzīvotnes.

Prezentācijas noslēgumā tika minēti iepriekšējās sanāksmēs biežāk uzdotie jautājumi, piemēram, vai sagaidāma ietekme uz apdzīvotām vietām (nē), vai sagaidāma mežu kalšana (vietām), vai sagaidāma jaunu teritoriju applūšana (jā, atsevišķās vietās veidosies pastāvīgs vai sezonāls applūdums, tomēr vairumā gadījumu ietekme izpaudīsies kā sezonālo ūdens līmeņa svārstību stabilizācija un neskars apdzīvotas vietas), vai tiks ietekmēta ceļu infrastruktūra (nē).

Jānis Ķuze atklāj jautājumu sadaļu. Uz jautājumiem atbild Jānis Ķuze un Viesturs Lārmanis.

Iedzīvotāju pārstāvis: Vai, rokot upi, netiks pazemināts ūdens līmenis upē?

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu

Projekts LIFE10 NAT/LV/000160 HYDROPLAN

Jānis Kuze: rakšanas darbi tiks veikti ļoti piesardzīgi, lai ūdens pavasaros aizkavētos pļavā. Pļavā tiks izvietota arī akmeņi no kaudzes, jo atsevišķi stāvošiem lieliem akmeņiem ir liela nozīme dabas daudzveidībā.

Iedzīvotāju pārstāvis: Cik dziļa būs upe, kad to izlikumos?

Jānis Kuze: Upes dziļums būs līdz 1,5m, atkarībā no upes profila – augšpusē seklāka, lejtecē dziļāka.

Iedzīvotāju pārstāvis: Vai tiks pirkti klāt dzīvnieki pļavas noganīšanai?

Jānis Kuze: Sākumā tika domāts par lopu iegādi, taču šobrīd zirgu un govju blīvums Dunduru pļavās ir jau par lielu, tāpēc tos palaidīs jaunajā teritorijā.

Iedzīvotāju pārstāvis: Tad jau vilki neapēd visus teļus, kā stāsta?

Jānis Kuze: Ja vilki apēstu visus teļus, tad lopu nepaliktu vairāk, bet 2004. gadā, kad viņus izlaida, viņu, šķiet, bija trīsreiz mazāk. Reizēm kāds kumeļš aiziet bojā vai piedzimst nedzīvs, taču vilki lopus tik ļoti neapdraud – lopi ir pielāgojušies vilku klātbūtnei un prot sevi aizsargāt. Pieaugušie dzīvnieki, ja ir barā, no vilkiem īsti nebaidās – sastājas mazajiem apkārt. Ja kāds dzīvnieks ir slims vai kļūst vecs, un iet bojā, tad pie viņa barojas ne tikai vilki, bet arī citi plēsīgie dzīvnieki, tai skaitā putni, un kopīgi nokopj kritušos dzīvniekus.

Iedzīvotāju pārstāvis: Ja purvu atjaunojot pazūd vaivariņi, vai nepazudīs arī dzīvnieki, kuriem vaivariņi ir dzīvesvieta? Vai pārveidojot ainavu nepazudīs tie, kuri tur dzīvo?

Viesturs Lārmanis: Ainava purvā šobrīd jau ir pārveidota. Paceļot ūdens līmeni, vaivariņi pilnībā nepazudīs, tie būs šur un tur, bet nav dabiski, ja vaivariņi aug vienā lielā klajumā. Vēlāk, pēc atjaunošanas tie augs mozaīkveidā, uz ciņiem, un dabas daudzveidība būs daudz lielāka.

Iedzīvotāju pārstāvis: Kas notiks ar Dunduru pļavām apkārt esošajiem laukiem – ražošana ir ļoti svarīga.

Jānis Kuze: Mēs piekrītam, ka lauksaimniecība ir ļoti svarīga, un neskarsim privātas zemes. Turklāt, starp projekta teritorijām un privātajām zemēm saglabājas funkcionējošas meliorācijas sistēmas. Mēs esam piesardzības dēļ atkāpušies upes atjaunošanā kilometru uz leju. Mēs arī esam tīrījuši grāvjus, kuriem ir nozīme pieminēto zemju susināšanā.

Iedzīvotāju pārstāvis: Vai esat komunicējuši ar projektam tuvāko māju – „Kadiķu” saimniekiem?

Jānis Kuze: Viņiem ir bijusi iespēja nākt uz sanāksmēm, tāpat, kā visiem citiem.

Iedzīvotāju pārstāvis: Pie slīkšņas Ventspils šosejas malā ir kanalizācijas smaka.

Jānis Kuze: Tas ir sērūdens.

Iedzīvotāju pārstāvis: Tur no vienas puses Vēršupītē iekšā ienāk Tukuma attīrīšanas iekārtas.

Jānis Kuze: Par Vēršupīti runājot – tā ir bagarēta, un tai būtu daudz lielāka ūdens attīrīšanas spēja, ja tā būtu palikusi dabiska. Visas palienes darbojas kā dabiskas ūdens attīrīšanas iekārtas. Ne velti niedrājus izmanto ūdens attīrīšanā – vietām tie tiek speciāli veidotas niedru audzes, lai attīrītu jau attīrītus kanalizācijas ūdeņus vēl pilnīgāk. Tāda pati loma ir arī palienei – palu laikā ūdens izplūst un barības vielas izgulsnējas. Izbagarējot upi, mēs panākam, ka ūdens neuzkavējas. Atjaunojot Skudrupītes palienu, mēs uzlabosim ūdens tīrību lejtecē.

Jānis Kuze aicina iedzīvotājus uzdot vēl jautājumus, un iedzīvotāji lūdz parādīt attēlus un vēl pastāstīt par mitrāju atjaunošanu. Tiek izstāstīts par iepriekšējā LIFE projekta purva atjaunošanas rezultātiem un citiem purvu atjaunošanas projektiem Latvijā.

Iedzīvotāju pārstāvis: Kādi darbi tiek plānoti tālāk?

Jānis Kuze: Ja mēs pabeidzam IVN līdz rudenim, tad ziema pāiet saskaņojot dažādus dokumentus, jo pieredze rada, ka tas var būt visai ilgs pasākums. Ja viss ies, kā plānots, tad pavasarī rīkosim izsoli, bet reālie zemes darbi varētu sākties pēc putnu ligzdošanas sezonas beigām ar 2017. gada 1. augustu.

Iedzīvotāji tiek aicināti uzdot vēl jautājumus. Tā kā citu jautājumu par projektu nav, sanāksmes jautājumu daļa tiek slēgta 18:55. **Jānis Kuze** aicina visus doties uz kafijas pauzu un neformālākā gaisotnē turpināt apspriest citus interesējošos jautājumus par dabas aizsardzību, valsts zemju apsaimniekošanu un Ķemeru Nacionālo parku.

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu

Projekts LIFE10 NAT/LV/000160 HYDROPLAN